

Tijdens een wandeling op het Krijtlandpad in Limburg kwamen Katja Staartjes en haar partner Henk Wesselius uit Okkenbroek op het idee; een trektocht dwars door Nepal. Van het ene drielandpunt naar het andere.

door Joël Ebeltsjes

Een trektocht over het dak van de wereld

W e stonden op het grenspunt van Duitsland en België toen we ons realiseerden dat Nepal twee keer aan zowel China als India grenst, vertelt Staartjes, in het dagelijks leven werkzaam als interim-manager en inspirerend spreker. Het idee van de Nepal Traverse was geboren. „Al wisten we niet of een dergelijke tocht mogelijk was. Eenmaal weer thuis hebben we direct de kaart van Nepal erbij gepakt. Staartjes en Wesselius zagen mogelijkheden voor de ongeveer 2000 kilometer lange voetocht. De Okkenbroekers verdeelden de tocht in verschillende etappes, waarvan de eerste in september 2010 begon. De expeditie wordt voor een klein deel gefinancierd door sponsors, de rest van de kosten draagt het echtpaar zelf. In 2013 staat het laatste gedeelte van tocht gepland. In totaal worden drie passen boven de 6000 meter overschreden, twaalf boven de 5000 meter en worden rond de 140.000 hoogtemeters gestegen én gedaald. Staartjes heeft een speciale band met Nepal. Ze beklom in 1999 als eerste Nederlandse vrouw de Mount Everest en leidde in de

loop der jaren verschillende expedities in het Himalayagebied. Zo zijn de Okkenbroekers en haar partner de enige Nederlanders die de Gasherbrum 1 (8068 meter) beklommen. In 2008 gaven ze aan te stoppen met het beklimmen van de hoogste bergen ter wereld. „Je moet weten wanneer het mooi is geweest. Deze beklimmingen zijn zeer risicovol en ook wij worden een dagje ouder.“ De trektocht dwars door Nepal is voor de Okkenbroekers een uitdaging die past bij de volgende fase. „Het beklimmen van 8000 meter hoge bergen is extreem en heel anders dan het project waar we nu mee bezig zijn. Het beklimmen van die bergen bestaat uit korte inspanningen van een paar dagen. Je hebt last van de extreme hoogte, er is een basiskamp met een kok voor herstel en je focust telkens op een doel. Onze traverse is eigenlijk het tegenovergestelde. Het zijn minder zware inspanningen, uitgebreid over een langere periode. Verder ben je echt op reis en is er geen enkele vorm van luxe.“ Na de eerste oriëntatie zocht het tweetal contact met hun trekking-agent in Nepal, waar hun initiatief minder enthousiast werd ontvangen dan gehoopt. „Een trektocht met twee personen door het hele

land, zoals wij dat wilden, was volgens hen niet mogelijk.“ Toch gaven de bergbeklimmers niet op. „Ik ben in juni 2010 zelf naar Nepal gevlogen om uit te leggen wat onze plannen waren.“ Al pratend met de autoriteiten bleek het plan van de trektocht een uitgebreide vorm te zijn van de Great Himalaya Trail, een recent en al bestaand project. Het gaat hier om een gigantische voetocht door Bhutan, India en Nepal. De trektocht moet ervoor zorgen dat meer toeristen in de onbekendere gebieden van Nepal komen. „Kortom, ons plan bleek toch mogelijk. Maar wel onder voorwaarde dat minimaal één Nepalees met ons mee zou gaan.“ De Nederlanders vonden Chhiring Sherpa bereid hen te vergezellen. De traverse kostte flink wat voorbereidingstijd. Vooral het logistieke gedeelte nam flink wat tijd in beslag, zoals het plannen van dagtrajecten, etenswaren en de voorradingsdepots. Verder was er nauwelijks informatie beschikbaar over het uiterste westen van Nepal, waar praktisch nooit toeristen komen. Alleen het uitzoeken hoe het drielandpunt in het noordwesten bereikt zou kunnen worden, was een klus op zich.

Eenmaal in Nepal waren er flink wat administratieve zaken te regelen. „Voor elk gebied, en dat zijn er nogal wat, is een doorgangspas - permit - nodig. Alleen de documentatie kostte ons al duizenden euro's.“ Ondanks een goede voorbereiding kwam de eerste tegenslag sneller dan verwacht. Door overstromingen konden de wandelaars het westelijke drielandpunt, en formeel startpunt, niet bereiken. Teleurgesteld zetten de Okkenbroekers hun reis in oostelijke richting voort. Maar de gifbeker was nog niet leeg. Na twee weken lopen brak Henk zijn sleutelbeen. De tocht werd voortijdig gestaakt en de wandelaars keerden terug naar Nederland.

Zes maanden later (voorjaar 2011) probeerden Staartjes en Wesselius het opnieuw. Ditmaal zonder valse start, het eerste drielandpunt werd bereikt. Vanaf daar begon de traverse naar het oosten pas echt. Eindpunt van eerste etappe was de stad Jomsom, een tocht van 840 kilometer over grote hoogtes. Deze looproute maakte veel los bij Staartjes. „Het was een heel speciale ervaring. We kwamen op plaatsen waar ze nog nooit Westerlingen hadden gezien. Locals vertelden ons dat wij

de eerste toeristen waren in zes jaar, toen deden twee Japanse bergbeklimmers het gebied aan.“ Volgens Staartjes is het als Nederlander nauwelijks voor te stellen hoe de omstandigheden daar zijn. „In deze afgelegen gebieden heerst enorme armoede. De mensen daar hebben geen elektriciteit en stromend water. En als ze het wel hebben, valt het een groot deel van de dag uit. Hier in Okkenbroek kregen we laatst 35 euro als vergoe-

„We waren zoveel afgevallen dat alle reserves op waren.“

ding van de energiemaatschappij omdat we een paar uur zonder stroom zaten. Mooi natuurlijk, maar absurd als je het vergelijkt met Nepal.“ Ook de afwisseling van de tocht was verrassend. „Dat we gevarieerde gebieden zouden tegenkomen wist ik, maar om de veertig kilometer woonde een totaal nieuwe bevolkingsgroep. Bijna elk dorp was een cultuur op zich.“ Het beeld dat Staartjes van Nepal had werd completer tijdens de trektocht.

„Het was een werkelijke ontmoeting met het land. Het waren vooral de contacten met de bewoners die het hem deden. We hadden een tent bij ons, maar zodra het kon verbleven we bij mensen thuis. We dronken thee met herders in kleine hutjes, overnachtten bij een familie die met meerdere generaties in één huis woonde, lunchten in een dorp waar mensen op de daken leven en kwamen op 4600 meter hoogte een karavaan met schapen tegen, die een spoor achterliet, waardoor we niet zelf door de sneeuw hoefden te ploeteren.“ Ook viel Staartjes de verbondenheid tussen mens en natuur op. „Ongelofelijk hoeveel die mensen daar weten. Zo konden wij door hevige sneeuwval het pad niet meer zien. De Nepalees uit ons team adviseerde ons het spoor van een sneeuwluipaard te volgen. Deze dieren volgen meestal het menspad, hoeveel sneeuw er ook ligt. Achteraf bleek hij gelijk te hebben, we kwamen precies uit waar we moesten zijn.“

Ondanks haar ervaringen was de eerste etappe uitputtend. „We liepen zestig dagen met gigantische rugzakken op onze schouders en konden niet al het eten meenemen dat ei-

genlijk nodig was. De laatste dagen moesten we na elke twee uur lopen een rustmoment inlassen, we waren zoveel afgevallen dat alle reserves op waren.“ Spijt van haar inspanningen heeft Staartjes niet. „Het was het allemaal meer dan waard: deze eerste etappe was echt uniek.“ In 2012 vloog het paar tweemaal naar Nepal, voor etappe 2a en 2b. In het voorjaar werd de relatief korte afstand van 360 kilometer afgelegd. Deze tocht ging onder andere door bekendere gebieden als Manaslu en Annapurna. Vergeleken met hun eerdere ervaringen een luxe, aangezien in het gebied veel berghutten staan. Afgelopen oktober liepen Staartjes en haar man, deels vergezeld door hun teammaat Chhiring Sherpa, de b-etappe. Tijdens de alpiene tocht van ongeveer 480 kilometer werden in het Everest gebied lastige bergpassen tot 6200 meter overschreden. Staartjes en Wesselius verheugen zich op het laatste gedeelte van de tocht, een korte maar zware etappe. „Het noordoostelijke drielandpunt Jhingsang La ligt op 6164 meter, alleen die klim is al een expeditie op zich.“

www.greathimalayatrail.nl
www.katjastaartjes.nl

